BIBLIOTECA ... SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 199 Duminică 23 Iulie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Omisiuni costisitoare

Un incendiu care a mistuit o fabrică din Capitală a dovedit încă odată persistenţa unei lacune semnalate în multe cazuri.

Este vorba de nepotrivirea gurilor de apă cu furtunurile de stingere.

De aci, paralizarea, cel puţin parţială, a eficacităţii sforţărilor şi, de multe ori, a sacrificiilor pompierilor.

Incepând cu faimosul incendiu dela Intrepozitele din Dealul-Spirei, unde s'au irosit nenumărate milioane, acest viciu s'a constatat deaLungul vremii la prea multe aşezăminte publice şi particulare. S'ar părea că, cu cât construcţiunile şi materialele sunt mai valoroase, cu atât este mai mare neprevederea, ca să nu zicem neglijenţa.

Şi cu toate că, după fiecare caz, serviciile de pompieri au făcut rapoarte iar presa a înregistrat cauza marilor proporţii ale unor incendii ce ar fi putut distruge mai puţin, nu s'au luat măsurile cuvenite spre a se stârpi sau reduce această racilă.

Omisiune cu atât mai gravă cu cât, în general, nu se resfrânge asupra autorilor, ci asupra Statului, a acţionarilor, a societăţilor de asigurare, şi nu periclitează numai imobilele în cauză ci şi pe cele vecine.

Efectele nu dispar decât prin suprimarea cauzelor.

Se impune deci verificarea tuturor gurilor de apă destinate să servească în caz de incendiu, cel puţin la toate construcţiile publice şi particulare de dimensiuni deosebite, şi ajustarea lor în raport cu instrumentele de stingere din diferitele localităţi.

Se mai impune edictarea şi aplicarea unor sancţiuni exemplare atât contra abaterilor dela acea dispoziţie, cât şi contra nesemnalării lor de către cei îndatoraţi s'o facă.

A constata un rău nu ajunge spre a-l vindeca.

Trebue să se treacă la fapte.

Când nu se fac acestea se plăteşte scump. Şi în cazurile de mari incendii, această plată ia proporţii cu atât mai tragice, cu cât o simplă prevedere le-ar fi putut înlătura.

Insuccesul momentan al preşedintelui Roosevelt

Toate sforţările preşedintelui Roosevelt de a obţine pe cale parlamentară modificarea legei neutralităţei în sensul ridicării embargoului asupra muniţiilor şi armelor de război, n'au reuşit. Senatul american a menţinut amânarea desbaterilor asupra legei neutralităţei, cu toate insistenţele contrarii ale d-lor Roosevelt şi Hull.

Inseamnă oare aceasta o înfrângere a d-lui Roosevelt pe planul politicei externe?

Inseamnă oare că Senatul şi Congresul american nu văd primejdia unui război european sau se desinteresează de el, chiar dacă ar izbucni.

O asemenea interpretare ar fi desigur greşită.

Pe planul politicei externe nu există în Statele Unite serioase deosebiri de vederi. Chiar ieri, de pildă, un ziar american care face opoziţie preşedintelui Roosevelt scria cu privire la eventualitatea unui război european:

„Inainte de a dezlănţui un război european, cancelarul Hitler ar face bine să-şi spună că opinia publică a Statelor-Unite ar putea readuce Congresul la Washington spre a ridica embargo-ul mai puţin timp de cât este necesar pentru a spune: Auf Wiedersehen" (La revedere).

Pentru cine cunoaşte situaţia din Statele Unite, nu există îndoială că opinia publică şi majoritatea oamenilor politici sunt cu desăvârşire ostili politicei de agresiune şi de soluţii unilaterale în Europa şi că în Statele Unite de îndată ce ar izbucni un conflict european agresorii nu ar găsi nici cel mai mic sprijin care va fi însă dat întreg victimelor agresiunii.

Divergenţa actuală între d. Roosevelt şi parlamentul american, este datorită exclusiv unor interese de ordin politic intern. Nu se poate tăgădui că d. Roosevelt este un excelent cunoscător al situaţiei din Europa şi a fost necontenit bine informat.

Aceasta i-a dat o incontestabilă superioritate faţă de mulţi membri ai parlamentului mai puţin bine informaţi şi mai puţin cunoscători ai treburilor europene. De altfel marele public a avut din primul moment acest sentiment de încredere şi pe temeiul lui, d. Roosevelt şi-a accentuat treptat atitudinea sa în politica internaţională şi tot pe temeiul lui rezistă şi astăzi încă atitudinea Senatului şi Congresului în chestia legei neutralităţei.

Ultimile ştiri arată că preşedintele Statelor Unite este hotărît să întreprindă fără întârziere o campanie în toată America spre a dovedi temeinicia tezei sale. Aceasta înseamnă că d. Roosevelt, ştiind că poate conta pe opinia publică, tot prin ea vrea să obţină triumful modului său de a vedea.

Este adevărat că în conformitate cu drepturile de care dispune preşedintele Statelor Unite, drepturi aproape dictatoriale dar limitate în timp, d. Roosevelt ar putea să întrebuinţeze dreptul său de veto. Cum însă, în istoria politică a Statelor Unite acest drept s'a întrebuinţat foarte rar, nici preşedintele Roosevelt nu vrea probabil să recurgă la el de cât în extremis şi în orice caz vrea să aibă certitudinea că va fi susţinut de întreaga opinie publică.

In concluzie, eşecul actual al preşedintelui Statelor Unite nu are de cât importanţa unui eveniment politic intern care, dacă mâine va izbucni un conflict în Europa, ar înceta imediat.

Aceasta este de altfel şi părerea marei majorităţi a presei din Europa occidentală.

Serbarea patronului aviaţiei

M. S. Regele trece în revistă trupele de aviaţie, pe soseaua Jianu, lângă monumentul aviatorilor

Prigoana impotriva populaţiei româneşti din Rusia subcarpatică

Se tinde la complecta ei desnaţionalizare

Sighet, 20.— Persoane demne de toată încrederea sosite aci din Rusia Subcarpatică, ne înştiinţează că autorităţile maghiare locale au luat grava măsură de a interzice minorităţii române de acolo vorbirea în public a limbii româneşti.

Se ştie că aceasta nu este prima măsură vexatorie pentru populaţia românească din Rusia Subcarpatică. Dela ocuparea acestei provincii de către Unguri, asemenea măsuri se ţin lanţ. — Astfel cele patru şcoli româneşti care funcţionau nesupărate sub regimul cehoslovac în comunele Biserica Albă, Slatina, Apşa de mijloc şi Apşa de jos au fost închise imediat după ocuparea acelor localităţi de către trupele maghiare. Iar după interzicerea, pe calea aceasta, a limbii româneşti în şcoli, a urmat imediat interzicerea limbii româneşti în faţa autorităţilor.

In acelaş timp, autorităţile maghiare au suprimat plata salariilor preoţilor şi învăţătorilor români, care se făcea mai înainte de statul cehoslovac.

Măsura luată acum, de a se interzice întrebuinţarea limbii româneşti în public, arată lămurit că se tinde la complecta desnaţionalizare a minorităţii româneşti în Rusia Subcarpatică, minoritate care s'a arătat întotdeauna respectuoasă de legile şi regulamentele statului cehoslovac, şi care a înţeles să continue în acelaş fel şi sub regimul maghiar, nelegitimând în niciun fel interzicerea oricărei manifestări româneşti.

Revizionism ori război?

de NUŞI TULLIU

Popoarele se agită; guvernele, îngrijorate, lucrează în vederea securităţii naţionale şi statale; propaganda iredentiştilor nu slăbeşte; înarmările evoluează într'un ritm intens şi accelerat; lumea continentului nostru este împărţită în tabere adverse sub raportul politic, economic şi militar; concepţii şi ideologii potrivnice separă ţări şi state, unele de altele; sunt ţări hotărît şi făţiş în duşmănie; sunt altele neutre, cari nu vor să facă jocul combinaţiilor marilor puteri. Ţările balcanice, în bună parte, neurmărind nici revendicări, nici extinderi teritoriale, nici egemonie politică, îşi caută de nevoile lor interne, de linişte, aducătoare de progres şi armonie socială, de respectarea drepturilor de vecinătate a statelor limitrofe, în fine au în vedere principiul ordinei morale, în interior ca şi în exterior.

Aceste ţări balcanice, focarul tuturor tulburărilor, în trecut, sătule de dominaţiune politică străină, intrate, după marele măcel, în hotarele lor geo-politice, hotare consfinţite prin drepturi istorice şi etnice milenare şi prin ecatombele de eroi jertfiţi, au un pact de solidaritate colectivă — şi e bine ca lucrul acesta să fie mereu amintit pentru iredentişti — pact întru apărarea graniţelor, faţă de orice agresiune venită de afară. Balcanicii stau pe terenul neutralităţii defensive şi al reciprocităţii de apărare — în caz de atac pentru anularea tratatelor, ceea ce nu însemnează — că la nevoe — nu se va trece la ofensivă, dacă alţii provoacă conflictul.

Această politică e firească, logică şi superior inteligentă. Ea nu vatămă interesele nimănui şi contribue la universalizarea păcii continentale. Insăşi Bulgaria, care stătuse izolată şi morocănoasă, ani de zile, a aderat la această politică de armonie, prin înţelegerea dela Salonic; şi, aderarea Bulgariei la programul ţărilor sud-estice a fost salutată ca un eveniment istoric de decisivă bună înţelegere.

Din nefericire însă, politica vecinilor noştri este politica struţului; aci fac declaraţii de perfectă loialitate faţă de România — ascunzându-şi, gândurile „i sentimentele — aci atacă, revendică, întreţin o propagandă în Dobrogea foarte periculoasă. Presa bulgară a făcut, adeseaori afirmaţiuni demonstrative de prietenie, singura care ar asigura liniştea şi pacea progresul economic şi spiritual între cele două ţări danubiene; dar tot presa vecinilor noştri a fălfâit — după împrejurări — şi flamura pretenţiilor şi a ameninţărilor, a instigaţiei şi a scandalului; iar politica sferelor diriguitoare bulgare nu are stabilitate: evoluiază după împrejurări; e o politică de zigzaguri, de meandre politice, de afirmaţiuni şi negaţiuni, de potoliri şi izbucniri nervoase periodice, ce sdruncină încrederea şi dărâmă tot ce se clădeşte de azi pe mâne.

Pilda este recentă şi impresionantă; nu de mult, premierul Bulgariei s'a dus în vizită oficială, în Germania. E o chestiune de ordin particular; nimeni nu are dreptul de a discuta actele altora, atât cât nu vatămă interese şi nu ating susceptibilităţi. Din nefericire însă, presa Reichului a scos în evidenţă caracterul vizitei oficiale, tendinţa şi aspiraţiunile vecinilor noştri, readucând în discuţie revizionis-

(Continuare in pag. 2-a)

D. Kinghall continuă acţiunea sa

Căp. Stephen King-Hall

Londra, 20 (Rador). — D. Kinghall a desmînţit svonul după care, la cererea ambasadorului englez la Berlin, guvernul britanic i-ar fi cerut să înceteze a mai trimite scrisori în Germania.

Contribuţia cetăţenilor

de N. BATZARIA

Lămurim numaidecât că nu este vorba de contribuţia cetăţeanului care, în calitatea de contribuabil, este obligat prin lege să plătească diferitele impozite şi taxe către stat, judeţ şi comună. Contribuţia de care vroim să ne ocupăm în rândurile de faţă are un caracter benevol, fiind mai de grabă o colaborare dictată de un sentiment de datorie faţă de colectivitate, faţă de instituţiile ţării şi faţă de nevoile neamului.

Să dăm un exemplu concret, pentru a se înţelege mai bine natura acestei colaborări cetăţeneşti.

Acum trei zile am ascultat la radio un apel al primăriei municipiului Bucureşti, adresat cetăţenilor pentru a contribui la păstrarea în stare cât mai curată a Capitalei, adică a străzilor şi pieţelor Capitalei. Contribuţia ce li se cere — iar cererea este foarte îndreptăţită — nu implică pentru cetăţeni vreun sacrificiu băneşc, ba nici măcar vreo osteneală datorită vreunei munci în natură.

In adevăr, ceeace li se cere este să nu facă anumite lucruri, care ar zădărnici ostenelile serviciilor respective ale primăriei pentru a face din Capitala ţării un oraş cât mai curat. Cetăţenii să nu socotească strada ca un maidan sau un depozit de gunoaie, în care poţi arunca, fără nici o jenă şi sfială, coji de pepeni, coceni de porumb, coji, sau resturi de fructe, petece de hârtie cu care n'ai ce face, mucuri de ţigări, etc. Strada să fie socotită ca o continuare a locuinţei, deci respectată şi îngrijită din punctul de vedere al curăţeniei.

Un apel tot atât de indicat şi care trebue să se repete cât mai stăruitor priveşte tot strada sau — mai precis — folosinţa străzii. Dacă în Capitală şi în mod deosebit în centrul Capitalei circulaţia pe anumite străzi şi bulevarde este aşa de anevoioasă, una din cauze trebue căutată şi în concepţia ce se are despre rostul străzii. Strada e făcută să treci pe ea, să circuli, fără să te opreşti fără vreun motiv serios. In loc de aceasta, pentru cei mai mulţi pietoni, strada este un loc de întâlnire, o sală de aşteptare sau un salon în aer liber, unde poţi forma grupuri, unde poţi încinge discuţii şi conversaţii cât mai lungi. Nici nu-ţi dai măcar osteneala să te gândeşti, că prin această atitudine ai făcut circulaţia aproape imposibilă pentru cei ce trec pe stradă, ducându-se la treburile lor şi îndemnaţi de nevoile lor.

Dar contribuţia sau, mai bine zis, colaborarea cetăţenilor cu diferite instituţii şi autorităţi publice se poate afirma cu folos şi în domenii mult mai importante decât chestiunile cu caracter edilitar — fireşte, când colaborarea are în vedere un bine obştesc sau urmăreşte în mod dezinteresat şi cinstit curmarea unor rele şi nedreptăţi.

Scriind acestea, gândul mi se duce, între altele, la o scrisoare al cărei conţinut este destul de

(Continuare in pag. 2-a)

Astăzi, tot atât de cald ca şi eri...

...dar situaţia atmosferică este în curs de transformare şi peste două sau trei zile vom avea o răcorire.

Temperatura maximă pe ţară, eri, 37 grade la Roşiori — 23 grade la Predeal. Clima României nu s'a schimbat.

Cât de repede uităm! Eri, eau alaltăeri, copleşiţi de căldură, eram gata să spunem că n'am mai apucat de când suntem călduri atât de mari la mijlocul lui Iulie. Şi totuşi, abia anul trecut, la sfârşitul lui Iunie, căldurile au fost mult mai puternice decât acum. O pătură de aer cald se imobilizase anul trecut deasupra României şi nu s'a urnit decât după ce binecuvântase pe bucureşteni cu 35 grade la umbră.

Arşiţa prin care trecem este deci foarte la locul ei. Suntem în luna lui Cuptor şi trebue să-i suferim efectele. Dacă ne vom aminti că temperatura record înregistrată în România a fost de 42,9 grade la umbră, la Alexandria (5 Iulie 1916), temperaturile maxime de eri sunt foarte palide. In adevăr, institutul meteorologic central ne-a comunicat aseară următoarele maxime:

Bucureşti, 33 grade.
Craiova, 33 grade.
Ismail, 34 grade.
Buzău, 34 grade.
Turnul Severin, 35 grade.
Galaţi, 32 grade.
Predeal, 23 grade.

Toate aceste temperaturi au fost luate la umbră. Iar recordul pe ţară a aparţinut eri Roşiorilor, unde termometrul a marcat 37 grade.

Pentru astăzi, situaţia se anunţă neschimbată. Dar ea este totuşi în curs de transformare şi sunt speranţe ca până în două

(Continuare in pag. 2-a)

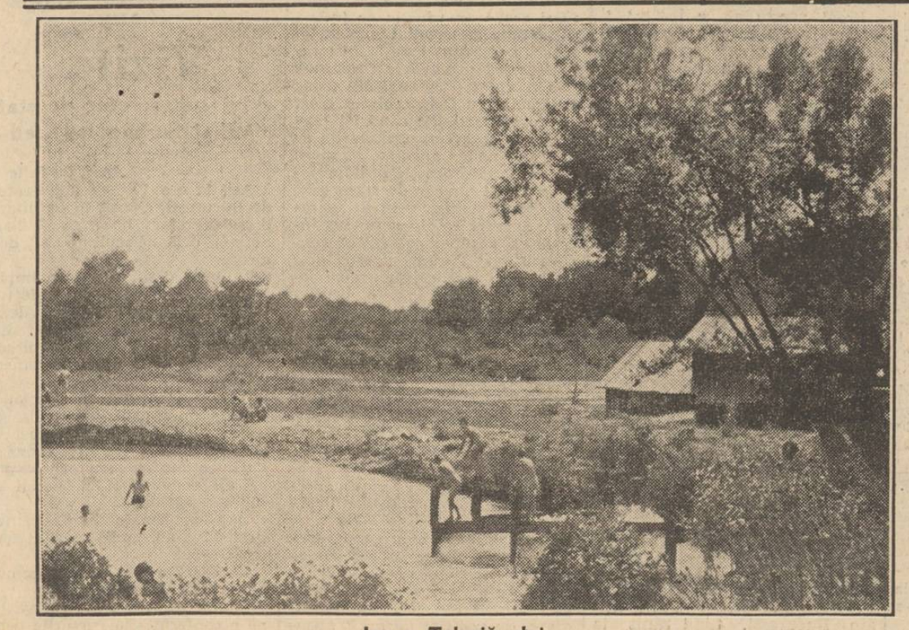

Lunca Teleajănului

AVION MILITAR PRĂBUŞIT IN ITALIA

— 4 MORŢI —

Roma, 20 (Rador). — Un avion militar italian s'a prăbuşit în apropiere de Jesi.

Cele patru persoane, ce formau echipagiul avionului, au murit carbonizate.

Deocamdată nu se cunosc cauzele accidentului.

——xXO●OXx——

O politică japoneză antibritanică duce la deportarea japonezilor din dominioane

Midland, 20 (Rador). — Colonelul Drew, şeful partidului conservator din Ontario, a declarat în cursul unei reuniuni politice că Canada ar trebui să încunoştinţeze curtenitor, dar ferm, Japonia că adoptarea unei politici clar antibritanice va fi urmată de deportarea imediată a tuturor japonezilor stabiliţi în dominion.

SCRISORI DIN LONDRA

Evenimentele săptămânii

de AUGUR

Londra, Iulie

Care a fost evenimentul din săptămâna trecută care a impresionat mai mult pe englezi? Nu ne îndoim că a fost zborul efectuat deasupra Franţei de către escadra de avioane de bombardament. Englezii, au putut, pentru prima oară, să se convingă că instrumentul de războiu pe care se străduesc să-l făurească are într'adevăr mari avantagii. Pentru prima oară de un timp destul de îndelungat, mândria naţională a avut o vădită satisfacţie.

După zborul deasupra Franţei, participarea marinarilor şi a soldaţilor britanici a fost aceea care a interesat mai mult pe englezi, cari au văzut în aceasta, demonstraţia forţei înţelegerii anglo-franceze. Această înţelegere, pentru prima oară dela existenţa ei, devine populară printre masse şi nu numai printre politicieni. E important faptul că spre a descrie defilarea la Champs Elysée a trupelor aliate, societatea britanică de radiofonie a făcut apel la un comentator care vorbea cu un accent foarte pronunţat. Revista dela 14 Iulie dela Paris, în spiritul englezilor, viu interesaţi, exprimă ideea uniunii democraţiilor şi încrederea lor în viitor. Mai important decât aceste manifestaţii ale unui spirit războinic e însă chemarea rezerviştilor flotei pentru ultima zi a acestei luni. Experţii ştiu că aceasta arată decizia guvernului de a pune pe picior de războiu toate forţele navale ale Marii Britanii, Sub pretextul unor manevre flota întreagă e mobilizată şi va rămâne în această stare de alarmă atâta timp cât va trebui. Această măsură de securitate e luată, anul acesta, în văzul tuturor, fără că ea să provoace cea mai mică protestare din partea vre-unui partid. Ce deosebire faţă de 1914, când o măsură similară a fost adoptată, în taină, fără ştirea nici chiar a unora din membrii guvernului, cari nu ar fi aprobat un gest atât de războinic. Astăzi opinia publică nu se mai emoţionează pentru un lucru atât de neînsemnat. Tot aşa cum nu se mai emoţionează de un alt fapt de o importanţă istorică, şi care s'a petrecut în cursul săptămânii trecute. Căci primii recruţi, conform nouii legi asupra serviciului militar obligator, au sosit în cazărmi. O imensă schimbare în mentalitatea naţională s'a produs fără ca lumea să-şi fi dat măcar seama. Armata britanică, deobiceiu slabă în timp de pace, a găsit toţi oamenii de cari are nevoe. „Propun să se aşeze portretul Führerului în cazinoul nostru", mi-a spus un bătrân colonel încântat că va putea în fine să instruiască companii întregi. „Numai lui îi datorăm acest miracol".

Politicienii totuşi, se întorc spre Statele-Unite spre a observa lupta pe care o dă preşedintele Roosevelt în contra elementelor izolaţioniste din Congres, spre a obţine dela ei amendamentul legii asupra neutralităţii, care împiedică guvernul american de a favoriza pe faţă exportul de arme şi de munitii în timp de războiu naţiunilor democratice ale Europei occidentale. Bineînţeles, în Anglia ne-ar plăcea să vedem Statele-Unite dându-se pe faţă de partea înţelegerii anglo-franceze. Totuşi, se

(Continuare in pag. 2-a)

Anglia acordă Poloniei un împrumut de 13 milioane lire sterline, iar Franţa, 600 milioane franci

Incheierea acordului este iminentă

Londra, 20. (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţiei „Reuter" află că negocierile anglo-poloneze au făcut azi, un atât de considerabil progres, încât semnarea acordului poate fi aşteptată în scurt timp.

Operaţia cuprinde:

1. Un împrumut de 8.000.000 lire sterline, care vor fi destinate reînarmării şi cumpărării de material brut şi

2. Un împrumut de 5.000.000 lire sterline, pe care guvernul polonez va fi liber să-l cheltuească în alte ţări. Acest ultim împrumut va fi supus unor uşoare rezerve, cari bine înţeles nu vor constitui obstacole în calea utilizării lui.

In legătură cu această operaţie, guvernul francez va autoriza acordarea unui împrumut de 600.000.000 de franci francezi către Polonia, pentru cumpărarea de material de război.

Incendiu violent la Londra

Londra, 20 (Rador). — Un mare incendiu a isbucnit în hala pieţii de legume din Borough.

Mai multe posturi de pompieri lucrează la localizarea incendiului spre a împiedeca focul să se întindă asupra bisericii din apropiere.

Pagubele sunt însemnate.

——xXO●OXx——

Contrabandă de heroină la Triest

Triest, 20 (Rador). — O importantă afacere de trafic de heroină a fost descoprit aici.

La Triest s'au operat 20 de arestări.

Corespondentul agenţiei „Havas", care transmite această ştire, adaugă că vre-o sută de marinari făcând parte din echipajele vapoarelor italiene *„Vulcania"* şi *„Marco Polo"* au fost arestaţi sau rugaţi să se ţină la dispoziţia autorităţilor

In corpul ziarului:

Ultimul cuvânt al Poloniei in chestia Danzigului

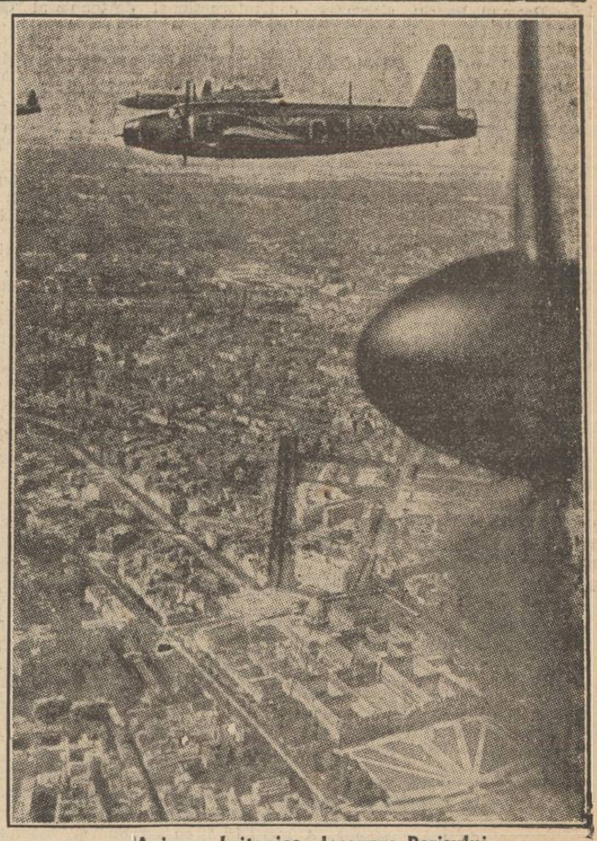

Avioane britanice deasupra Parisului